

[Axel Ivan Pedersen.]

problemer, som netop den omstændighed, at jordlovene faldt, har forstærket; det gælder ikke mindst problemet vedrørende grundspekulationen, og netop nu, da nye forhandlinger om kreditstramningen trænger sig på, må spørgsmålene få fornyet aktualitet. Det gælder begge de nævnte problemer, at de heller ikke er uden aktualitet, når talen er om den inflation, som også oppositionen i denne sal hævder den vil bekæmpe; dette være sagt med henvisning til de udtalelser, som faldt i diskussionen omkring åbningstalen.

Det er derfor en overvejelse værd, om ikke tillægslån over realkrediten kun skulle kunne gives, såfremt de tjente bygningsmæssige eller produktionsmæssige formål og den stedlige kommunalbestyrelse anbefaler ansøgningens fremme og dermed giver en slags garanti for lånets rette anvendelse.

Jeg har ved tidligere lejlighed omtalt det urimelige i, at gældsstiftelse med langfristede lån over realkrediten anvendes til indkøb af kortvarige forbrugsgoder. På baggrund af de muligheder, der er skabt for salg af beboelsejendomme til beboere, og den iver, hvormed visse pengeinstitutter siges at finansiere sådanne transaktioner op til i nærheden af 100 pct., er spørgsmålet blevet endnu mere aktuelt; så meget desto mere som det her findes, jeg fristes til at sige en sprudlende inflationskilde. Den omstændighed, at man over realkreditinstitutterne ved bebyggelse kan opnå lån så at sige uanset grundprisernes størrelse, er medvirkende til at opretholde grundspekulationen og fører ligesom ydelsen af tillægslån til yderligere belastning af obligationsmarkedet med de uheldige virkninger, vi kender alt for godt, og som også vil have indflydelse på såvel boligsikringsordningens som renteløttelsesordningens økonomiske omfang og har herigennem tillige finansiell betydning. Det må derfor være en overvejelse værd at indføre f. eks. en regel om, at der ikke kan opnås lån til byggegrunde for større beløb, end de pågældende grunde er vurderet til, eller eventuelt andre foranstaltninger, sat i relation til de håndværkerudgifter, der måtte være forbundet med opførelsen af den eller de ejendomme, der skal opføres på grundene.

Ved boligforliget skete der en ting, som

i sig selv er bemærkelsesværdig og derfor bør understreges, ikke mindst på baggrund af den agitation, man fra en bestemt side satte ind mod socialdemokratiet som en af forligspartnerne. Det, der skete, var bl. a. anerkendelsen af det almennyttige byggeri, som ellers siden begyndelsen af halvtredserne har måttet stå for skud i den politiske diskussion. Anerkendelsen lå først og fremmest i renteløttelsesordningen for 12.000 lejligheder om året til en prioritetsrente på 6½ pct. i en årrække. Den lå dernæst i boligsikringsordningen og i etableringen af en landsbyggefond, som det almennyttige byggeri selv skal forvalte, hvilket må anses for at være bedre end en statsboligfond, hvis dispositioner ville være underkastet de til enhver tid gældende politiske vilkår. Den fordel for det almennyttige byggeri, der ligger i, at pengene indgår i egne fonds fremfor i en statsboligfond, synes ikke at have alles forståelse, men rent bortset fra, at der ingen politisk mulighed var for at gennemføre en statsboligfond på basis af provenuet fra huslejereguleringen, må det forekomme mig bedre, at man selv kan disponere over midlerne fremfor at skulle være underkastet de politiske vilkår, som i fremtiden måtte være knyttet til dispositionerne over en statsboligfond, hvilket jeg altså ønsker at understrege endnu en gang.

Fra alle sider — også fra politisk hold — erkendte man forud for boligforligets indgåelse klart nødvendigheden af en huslejeregulering. Det var simpelt hen nødvendigt af hensyn til byggeriet og ejendommens vedligeholdelsestilstand, og der var da heller ingen, som for alvor mente, at det almennyttige byggeri med sine mellem 150.000 og 200.000 lejligheder kunne holdes udenfor.

På baggrund af de principper, jeg her har omtalt, blev det da ved forliget aftalt, at 70 pct. af huslejereguleringens provenu opsamles i en landsbyggefond, hvorom det fremsatte forslag til lov om ændring i loven om boligbyggeri i det væsentlige handler:

Det andet fremsatte forslag, lovforslaget om en boligsikringsordning, forudsætter, at de tilskud, som hidtil under den ene eller den anden form er tilflydt det almennyttige byggeri, afvikles fra 1. april 1967, og der er anledning til at gøre opmærksom på, at